

“Yerinde Dur” ama Sadece Bazıları İçin: ABD’nin Öz Savunma ve Filistin Mücadelesinde Çifte Standardı

Eğer biri evinize zorla girerse, kendinizi savunma hakkınız var mı?

Amerika Birleşik Devletleri’nde cevap kesin: **Evet**. Onlarca eyalette “Stand Your Ground” (Yerinde Dur) yasaları, bireylerin mülklerini ve hayatlarını korumak için ölümcül güç kullanmalarına izin veriyor - hatta kamusal alanda ve geri çekilme seçeneği olsa bile. Ancak, toprakları yetmiş yılı aşkın süredir işgal edilen ve evleri yıkılan Filistinliler, bu devam eden şiddete direnmeye çalıştıklarında, aynı ahlaki değerlendirme onlara tanınmıyor - aksine **terörist** olarak damgalanıyorlar. Bu çelişki, modern uluslararası siyasetteki en bariz ikiyüzlülüklerden birinin temelinde yatıyor.

Tarihsel Bağlam: Çatışmanın Sömürgeci Kökleri

Adaletsizlik 1967, 2000 ya da 2023’te başlamadı. 19. yüzyılın sonlarında, Avrupa milliyetçiliğinin ve antisemitizmin yükselişi sırasında, **Siyonist hareket** bir Yahudi vatani oluşturma hedefiyle ortaya çıktı. 1897’de **Birinci Siyonist Kongre**, bu vatani o dönemde Osmanlı İmparatorluğu’nun bir parçası olan **Filistin**’de kurma niyetini resmen ilan etti. O zamanlar Filistin, ağırlıklı olarak Arap nüfusa ev sahipliği yapıyordu ve İbranice esasen **litürjik bir dil** olarak kullanılıyordu, konuşma dili değildi. Yahudi varlığı asgari düzeydeydi, küçük tarım yerleşimleri ve dağınık topluluklarla sınırlıydı.

Avrupa’da faşizmin yükselişiyle her şey değişti. 1930’lar ve 1940’larda, Yahudiler Nazi zulmünden kaçarken, on binlercesi **İngiliz mandası altındaki Filistin**’e göç etti ve bu, dramatik bir demografik değişime yol açtı. Gerginlikler patlak verdi. **Irgun** ve **Lehi** (Stern Çetesi) gibi Yahudi paramiliter gruplar, bugün **terörizm** olarak sınıflandırılacak eylemler gerçekleştirdi: Arap pazarlarında bombalamalar, İngiliz yetkililere suikastlar ve 1946’da 91 kişinin öldüğü **King David Oteli** bombalaması gibi saldırılar. Ayrıca, Kahire’deki İngiliz Devlet Bakanı **Lord Moyne**’u öldürdüler ve **Roma’daki İngiliz Büyükelçiliği**’ni bombaladılar.

Bu şiddet kampanyaları, İngiliz yönetimini sürdürülemez hale getirdi. 1947’de İngiltere, mandayı **yeni kurulan Birleşmiş Milletler**’e devretti ve BM bir bölünme planı önerdi. Nüfusun **yalnızca %30’unu** oluşturmalarına ve **toprakların sadece %7’sine** sahip olmasına rağmen, Yahudi nüfusa **Filistin’in %56’sı** tahsis edildi. Bundan memnun olmayan Siyonist milisler, mümkün olduğunca çok Filistinliyi kovmak için şiddet dolu bir kampanya başlattı. Sonuç, **Nakba** - ya da “felaket” - oldu; bu süreçte **750.000’den fazla Filistinli sürüldü** ve **500’den fazla köy yok edildi** yeni İsrail Devleti’ni kurmak için.

Uluslararası Hukuk ve İşgale Direnme Hakkı

Uluslararası hukuka göre, İsrail'in **Batı Şeria, Doğu Kudüs** ve daha önce **Gazze**'deki varlığı bir **askeri işgal** olarak kabul edilir - belirli yükümlülükleri olan bir yasal statü. **Dördüncü Cenevre Sözleşmesi** ve **Lahey Tüzüğü** açıkça şunları yasaklar:

- İşgal edilen toprakların **kalıcı olarak edinilmesi**,
- İşgalcinin nüfusunun işgal edilen bölgeye **transfer edilmesi** (örneğin, yerleşimler),
- Ve işgalcinin yararına **doğal kaynakların sömürülmesi**.

Uluslararası Adalet Divanı (UAD), 2004 yılında İsrail duvarının ve yerleşimlerinin yasa dışı olduğunu ve İsrail'in uluslararası yükümlülükleri ihlal ettiğini doğruladı. **İşgalci güç, sivil nüfusu** korumakla yükümlüdür; askeri yasalara tabi tutmak, ev yıkımları, sokağa çıkma yasakları ve apartheid tarzı hareket kısıtlamaları uygulamakla değil.

Dahası, uluslararası hukuk, **sömürge egemenliği ve yabancı işgal altındaki halkların direnme hakkını**, silahlı mücadele de dahil olmak üzere tanır. **BM Genel Kurul Kararları 3246 (1974) ve 37/43 (1982)** şunları onaylar:

“Halkların bağımsızlık, toprak bütünlüğü ve sömürgeci ve yabancı egemenlikten kurtuluş için tüm mevcut yollarla, silahlı mücadele de dahil olmak üzere mücadelelerinin meşruluğu.”

Bu, şiddete sınırsız bir izin değildir - direniş, uluslararası insancıl hukuka uygun olmalıdır - ancak **işgale direnme hakkının yasal olduğunu** onaylar. Ancak bu hakkı kullanan Filistinliler neredeyse her zaman **terörist** olarak etiketlenir, oysa işgalci güç askeri yardım ve diplomatik koruma alır.

Devam Eden Nakba: Başka Yollarla Etnik Temizlik

Nakba genellikle 1948'de tek seferlik bir olay olarak hatırlansa da, gerçekte bu **devam eden bir süreçtir**. Bugün, **7 milyondan fazla Filistinli hâlâ mülteci veya iç mülteci** olarak kalmakta ve uluslararası alanda tanınan **geri dönüş hakkı, BM Kararı 194** ile onaylanmış olmasına rağmen reddedilmektedir. İsrail bu reddi uygulamaya devam ederken, dünyanın her yerinden Yahudilere, ataları Filistin'de yaşamış olsun ya da olmasın, **Geri Dönüş Yasası** uyarınca otomatik vatandaşlık vermektedir.

İşgal altındaki Batı Şeria'da yerinden etme süreci aktif ve yoğunlaşmaktadır. Silahlı İsrailli yerleşimciler, Filistin köylerine düzenli olarak **pogrom tarzı saldırılar** düzenler, mahsulleri yok eder, yolları kapatır, evleri yakar ve ailelere saldırır - genellikle İsrail ordusunun koruması veya kayıtsızlığı altında. Bu saldırılar izole veya bağımsız eylemler değildir; Filistin varlığını topraktan silmeyi amaçlayan devlet destekli bir **kademeli etnik temizlik** stratejisinin parçasıdır.

2024 yılında, Uluslararası Adalet Divanı tarihi bir görüş bildirerek şunları belirtti:

- **Batı Şeria'daki tüm İsrail yerleşimleri yasa dışıdır,**

- İsrail bunları **tahliye etmeli ve yıkmalı**,
- Ve **yıkılan mülkler ve çalınan topraklar için Filistinlilere tazminat ödemeli**.

İsrail bu kararı **yok saydı** ve bunun yerine yerleşim inşasını hızlandırdı. ABD - uluslararası hukuka olan sözde bağlılığına rağmen - İsrail'i anlamlı sonuçlardan koruyan **koşulsuz askeri ve siyasi destek** sunmaya devam etti.

ABD'nin Öz Savunmadaki Çifte Standardı

Bu ikiye bölünmüşlük, ABD'nin iç politikası ile dış politikası karşılaştırıldığında hiçbir yerde daha belirgin değildir.

ABD genelinde, **Stand Your Ground yasaları**, vatandaşların kendilerini veya mülklerini savunmak için ölümcül güç kullanmalarına izin verir. Birçok eyalette **geri çekilme zorunluluğu** yoktur ve mahkemeler genellikle şüpheli durumlarda bile öz savunma anlatisını destekler. Amerikan kültürü, evini, ailesini ve toprağını herhangi bir davetsiz misafire karşı koruma hakkını özgürlüğün temel bir ilkesi olarak yüceltir.

Ancak Filistinliler tam da bunu yapmaya çalıştığında - silahlı yerleşimcilere, işgal güçlerine, ev yıkımlarına ve toprak hırsızlığına karşı **yerinde durduklarında** - savunulmazlar. **Şeytanlaştırılırlar**. Terörist olarak adlandırılır, dronlarla hedef alınır, yaptırıma uğrar, yargılanmadan hapsedilir ve öldürülürler.

Bu, Amerikan değerleri hakkında ne söylüyor:

- Teksas'ta bir ev sahibi, silahsız bir davetsiz misafiri öldürdüğü için övülürken,
- Zeytin bahçesini yerleşimcilere karşı korumaya çalışan bir Filistinli çiftçi militan olarak etiketlenip tutuklanıyorsa?

Bu bir mantık hatası değil; bu, **siyasi uygunluğun** bir fonksiyonudur. ABD, öz savunma hakkını evrensel olarak savunmaz - bu hakkı **stratejik çıkarlarıyla uyumlu olduğunda** savunur ve tehdit ettiğinde reddeder.

Bu seçici ahlak, İsrail'in kendisini mağdur olarak sunarken on yıllardır süren bir mülksüzleştirme kampanyası yürütmesine olanak tanır - ve Filistinlilerin devletsiz, sessiz ve direnişleri nedeniyle suçlu ilan edilmesine yol açar.

Sonuç: Amerikan Değerlerine Bir Ayna

Amerika Birleşik Devletleri, uluslararası hukuku açıkça hiçe sayan ve yerli halkı şiddetle bastıran bir **apartheid rejimini finanse ederken, silahlandırırken ve savunurken**, adalet, hukuk ve öz savunma bayrağını taşımaya devam edemez.

Eğer **öz savunma** bir haksızlıkta, bu hak herkes için tanınmalıdır - **sadece Florida'daki yerleşimciler için değil, Hebron'daki çobanlar için de**; sadece banliyö ev sahipleri için değil, Gazze'de kuşatma altında yaşayan mülteciler için de.

ABD, dış politikasını iç politikada savunduğunu iddia ettiği ilkelerle uyumlu hale getirene kadar, iğrendiğini iddia ettiği adaletsizliğin suç ortağı olmaya devam edecektir.

Nakba devam ediyor. Ve yerinde durma mücadelesi de öyle.